

Deltelse for ham paa, lad os gaa ud fra nogle og 20 à 30 Kr. Nu vil jeg spørge de Herrer Gaardmænd, som ere til Stede her i Salen, og som bevæge sig lidt ude i Livet, som komme til Marteder, til Torvs, til Dyrskner, ikke at tale om Fester osv, jaa vel som have Besøg af fremmede hjemme. Er der nogen af de Herrer, der kan slippe med mindre end 1,000 Bajere om Aaret? Jeg tror, det Antal er for lavt, som det ærede Medlem for Fuglebjerger (H. Hansen) sagde forleden. Jeg tror nemlig, at der er Forhold, hvor man ikke kan blive fri for at give Drillepenge, og paa Marteder og lignende Steder kan der ikke være Tale om andet, end at man er nødt til at ofre Bajerstøl (Afbyrdelse af Berg). Ja, i det hele taget. Jeg tør for Resten imigre mig med, at i mit Hus er der aldrig blevet drukket en Svir, men jeg slipper dog ikke under 1000 Bajere om Aaret. Fordyres nu en Bajer med en 2—3 Ore, jaa vil man se, at ikke ret mange Forbrugere ville have nogen Fordel af denne Omlægning; den kan altsaa næppe siges at være demokratisk. I og for sig gaar den vel ud paa at gavne Menigmand, og Hensigten kan jo være meget god — jeg har aldrig tvivlet om, at det ærede Medlem for Bræsto Amts 6te Valgkreds (Vøjsen) har gode Hensigter, jeg anser ham endogsaa for at være en Idealist — og jeg gaar ud fra, at han har den bedste Hensigt. Men hvor slipper Idealismen op, og hvor begynder den? Er nu det ærede Medlem vis paa, at han ikke forsejler sin Hensigt, og er han sikker paa, at han ogsaa faar, hvad han mener at opnaa ved den — undskyld jeg bruger det Udtryk, som ofte er nævnt i denne Tid — Arbejdsplan, hvoraf denne Lov jo er en Bestanddel? Jeg har tilladt mig jaa godt jeg formaar det, efter fattig Evne at fremstille Sagen, saaledes som jeg maa betragte den; det har været mig en Samvittighedsjag, og det fordrer jeg troet og respekteret af de ærede Medlemmer. Jeg har i den senere Tid oftere uden for Møderne mødt afsligge Hentydninger, som have været saarende; man har anstillet Betragtninger om, at hvad der blev udtalt her i Salen, ofte var jagt paa Beregning, men jeg vil forsikre Dem paa Guds mine Herrer, der er ikke Spør af Beregning eller Storpolitisk skjult bag det, jeg her har tilladt mig at fremsætte. Det er af reit, fuldstændig saglige Grunde, at jeg med min bedste Vilje ikke kan se, at dette er en Lov, som Demokratiet kan være glad ved her. Men saa er der en Ting til, og det er et Mærke, som er jaa naturligt og næppe nogen Sinde misvisende. Have de Herrer no-

gen Sinde set, at en Lov, som virkelig var en Reform, er bleven modtaget med Velvilje, ja, at der endogsaa er bleven blæst i Basuner for den i — ja, undskyld jeg bruger det Udtryk — Højrepræsen, saaledes som det er sket ved denne Lov? Har nogen Sinde en demokratisk Lov faaet en saadan Modtagelse? Jeg tror det ikke! Jeg har fulgt med i de sidste nogle og tyve Aar, og jeg kan i hvert Fald aldrig mindes, at en demokratisk Reform er bleven modtaget med en saadan Velvilje af de Folk, der have en helt anden Opgave; og det er jo jaa naturligt og rigtigt; vi faa det aldrig anderledes, havde vi en evig Sommer, jaa fik vi jo ingen Vaar! Her maa jo være Modsetninger. Jeg bebrejder derfor ikke Højrepræsentet, at det synes godt om Lovet, det er jaa naturligt, og jeg kan med min bedste Vilje ikke se andet, end at det er fuldt berettiget til at være glad ved den. Men vi, som skulle tale for Smaafolk, vi kunne ikke se, at der nogen Sinde kan være nogen Gevinst eller Fordel ved denne Lov. Der er endnu ikke fremkommen nogen Beregning eller Overslag fra den ærede Finansminister, men jeg tvivler ikke om, at der vil komme et saadant, thi jeg tvivler ikke om, at den ærede Finansminister ikke vil tabe noget ved denne Lov, eller at han vil staa sig ved denne Byttehandel. Jeg har den Tillid til den ærede Finansministers Dygtighed — jeg havde nær sagt overlegne Dygtighed — at han er fuldt paa det Hæne med, at han faar flere Penge i Statskassen, hvis vi vedtage denne Reform. Og jaa er der en anden Sag, som forrykker, forandrer dette, giver det et helt andet Skin, det er det storpolitiske — ja, undskyld at jeg drøeler nogle Øjeblikke der- ved. Jeg kan ikke nægte, at den langt overvejende Del af Befolkningen, tror jeg, var meget velvillig mod Udtalelser, som gik ud paa ikke at beskafte Olet; de Tanter, jeg har udtalt, har jeg taget Bisfald paa ved mange Møder for Valget. Men nu er det jaa, at for jaa vidt denne Opposition, som her i en Række af Aar har med mere eller mindre Stykke ført Kampen imod det, vi nu een Gang kalde Provisorisme — undskyld jeg bruger det Udtryk, jeg mener, det er tilladt — det er jaa, at denne Opposition nu er sprængt i sin underste Grund. Hvor bliver jaa den Modstand af, der skal være? Det kan ikke nægtes, at det er en Sejr for den højstærede Regering og et saadant Nederlag for Oppositionen, som ikke er lidt, siden vi fik de ulykkelige Forhold, da vi ikke kunde blive enige om en regelmæssig Finanslov. Det er et sorgeligt Faktum, og det vil vække Misnød og Misnøje i Landet.